

Το Υπουργείο Πολιτισμού εμπλουτίζει τις Συλλογές του Θεατρικού Μουσείου με το ιστορικό αρχείο και τα κοστούμια των «Δεσμών»

/ [Παιδεία και Πολιτισμός](#)

Το Υπουργείο Πολιτισμού, μέσω της Διεύθυνσης Εικαστικών, Αρχιτεκτονικής, Φωτογραφίας και Μουσείων Σύγχρονου Πολιτισμού, ολοκλήρωσε τη διαδικασία εξαγοράς της σημαντικής συλλογής και του αρχειακού υλικού της Μη Κερδοσκοπικής Εταιρείας «Κέντρο Έρευνας και Πρακτικών Εφαρμογών του Αρχαίου Ελληνικού Δράματος», με τον διακριτικό τίτλο «Δεσμοί».

Ο φορέας «Δεσμοί», ο οποίος ιδρύθηκε από την Ασπασία Παπαθανασίου και λειτούργησε υπό την αιγίδα του Υπουργείου Πολιτισμού, αποτέλεσε σημείο αναφοράς για τη μελέτη, τη θεωρητική έρευνα και τη διάδοση του αρχαίου ελληνικού δράματος στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Η συλλογή που αποκτήθηκε συνιστά ένα ενιαίο και μοναδικό σύνολο, το οποίο αντικατοπτρίζει τη σύγχρονη πρόσληψη του αρχαίου δράματος και αποτελεί πρωτογενή ιστορική πηγή για τη θεατρική δημιουργία. Η εξαγορά του Αρχείου των «Δεσμών» από το Υπουργείο Πολιτισμού εντάσσεται στο πλαίσιο των συστηματικών εργασιών για τη στέγαση της Βιβλιοθήκης-Αρχείου του Θεατρικού Μουσείου στο ακίνητο της οδού Σταδίου 47, καθώς και των λοιπών Συλλογών του Θεατρικού Μουσείου στην Πειραιώς 260.

Η Υπουργός Πολιτισμού Λίνα Μενδώνη δήλωσε: «Η απόκτηση και η ενσωμάτωση

της συλλογής και του αρχειακού υλικού της Μη Κερδοσκοπικής Εταιρείας “Δεσμοί” στις συλλογές του Θεατρικού Μουσείου αποτελεί μια ουσιαστική πρωτοβουλία για τη διαφύλαξη και την ανάδειξη της νεότερης θεατρικής μας κληρονομιάς, εμπλουτίζοντας το εθνικό πολιτιστικό μας απόθεμα. Όταν, το 2021, το Υπουργείο Πολιτισμού προχώρησε στην εξαγορά του συνόλου της Συλλογής και του Αρχείου του Θεατρικού Μουσείου, καθώς και του Κέντρου Μελέτης Ελληνικού Θεάτρου, θέσαμε ως κεντρικό στρατηγικό μας στόχο τη συνολική διάσωση και την άρτια οργάνωση της σύγχρονης θεατρικής κληρονομιάς της χώρας. Η σημερινή ένταξη των “Δεσμών”, σε αυτό το ευρύτερο, συνεκτικό σχέδιο, επιβεβαιώνει έμπρακτα τη δέσμευσή μας απέναντι στον σύγχρονο πολιτισμό και τη θεατρική παρακαταθήκη της πατρίδας μας. Ο συγκεκριμένος φορέας, τον οποίο ίδρυσαν σημαντικοί εκπρόσωποι των τεχνών της χώρας μας με προεξάρχουσα την Ασπασία Παπαθανασίου, έχει υπηρετήσει, με απόλυτη συνέπεια και επιστημονική αφοσίωση, τη μελέτη, την έρευνα και τη διάδοση του αρχαίου ελληνικού δράματος. Γεφύρωσε, με τρόπο μοναδικό, τη θεωρητική έρευνα με τη σύγχρονη θεατρική πράξη, αφήνοντας ισχυρό αποτύπωμα, τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό.

Από το φωτογραφικό αρχείο των «Δεσμών»

Το πολύτιμο υλικό των “Δεσμών” αποτυπώνει ανάγλυφα τη σκηνοθετική, την αισθητική και την ερευνητική εξέλιξη στην προσέγγιση του αρχαίου δράματος, τα τελευταία χρόνια. Αυτή η ενσωμάτωση συνδέεται άρρηκτα με τις εντατικές ενέργειές μας για τη στέγαση της Βιβλιοθήκης και του Αρχείου του Θεατρικού Μουσείου στην εμβληματική οικία Σούτσου, επί της οδού Σταδίου 47, η αποκατάσταση της οποίας ξεκινά άμεσα από το Υπουργείο Πολιτισμού με χρηματοδότηση άνω των 8.500.000 ευρώ από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα “Αττική 2021-2027”. Στο ίδιο ιστορικό κτήριο προγραμματίζεται και η λειτουργία

της μόνιμης έκθεσης με θέμα “Όψεις της αναβίωσης του αρχαίου δράματος στη σύγχρονη Ελλάδα”, η οποία θα αποτελέσει τον ουσιαστικό προπομπό της μεγάλης, κεντρικής έκθεσης και θα λειτουργήσει στο βιομηχανικό συγκρότημα επί της οδού Πειραιώς 260, του οποίου οι μελέτες είναι σε εξέλιξη. Ο διττός αυτός προσανατολισμός της οικίας Σούτσου, αρχειακός και ταυτόχρονα εκθεσιακός, συνιστά τον διαχρονικά σταθερό άξονα της φυσιογνωμίας του Θεατρικού Μουσείου.

Η εκθεσιακή του λειτουργία, σε μια περιοχή ιστορικά και άρρηκτα συνδεδεμένη με την ίδια τη θεατρική ζωή της Αθήνας, συμβάλλει καθοριστικά στην εξωστρέφεια και στη δημόσια παρουσία του. Με αυτόν τον τρόπο, το σπάνιο υλικό των “Δεσμών”, σε άμεσο πλέον διάλογο με τις ιστορικές συλλογές που καλύπτουν τη θεατρική δραστηριότητα, από τον 19ο αιώνα έως σήμερα, διασώζεται οριστικά. Μετά τη συντήρησή του από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού και με τις κατάλληλες συνθήκες φύλαξης, αξιοποιείται και αποδίδεται στην επιστημονική κοινότητα, τους ερευνητές και το ευρύ κοινό. Διασφαλίζουμε, έτσι, τη δημιουργική συνομιλία του παρελθόντος με τις επόμενες γενιές, καθιστώντας τον τεράστιο θησαυρό του ελληνικού θεάτρου προστατευμένο, ζωντανό και απολύτως προσβάσιμο σε όλους. Ευχαριστώ τη Λυδία Κονιόρδου για την απόφασή της να περιέλθει το υλικό των «Δεσμών» στο Υπουργείο Πολιτισμού και για την εξαιρετική συνεργασία μας στη διαδικασία ολοκλήρωσης της εξαγοράς».

Από την πλευρά της, η πρόεδρος και διευθύνουσα σύμβουλος των «Δεσμών» Λυδία Κονιόρδου, δήλωσε: «Το Κέντρο Αρχαίου Δράματος “Δεσμοί” ήταν μια πρωτοβουλία της Ασπασίας Παπαθανασίου, του Κώστα Γεωργουσόπουλου και των σημαντικότερων εκπροσώπων των γραμμάτων και των τεχνών της χώρας μας. Δημιουργήθηκε το 1975 από ιδιωτική πρωτοβουλία και πήρε την τελική του μορφή το 1991 για να καλύψει το κενό που υπήρχε στη χώρα, όσον αφορά στην έρευνα, στην εκπαίδευση και τις πρακτικές εφαρμογές στη μεγάλη παράδοση της σύγχρονης ερμηνείας του αρχαίου ελληνικού δράματος. Μετά την οικονομική κρίση του 2008 και τις οικονομικές δυσκολίες που ακολούθησαν λόγω των μνημονίων, ο φορέας αναγκάστηκε να διακόψει τη λειτουργία του με αποτέλεσμα τη συσσώρευση χρεών, όπως συνέβη με πολλούς θεσμούς που διέκοψαν τη λειτουργία τους την ίδια περίοδο. Ωστόσο, υπήρξε η μέριμνα διαφύλαξης του πολύτιμου αρχείου και προσπάθεια μεταφοράς του σε έναν αξιόπιστο φορέα με αντίστοιχους σκοπούς.

Ο εμπλουτισμός του Θεατρικού Μουσείου με το σπάνιο αρχείο των «Δεσμών» (υλικό και άυλο) είναι η καταλληλότερη επιλογή για να αξιοποιηθεί από τους ερευνητές του θεάτρου, στην Ελλάδα και διεθνώς, δεδομένου ότι είναι παγκοσμίως αποδεκτό το συγκριτικό πλεονέκτημα της Ελλάδας στον τομέα του αρχαίου δράματος. Θεωρούμε πολύ σημαντική την πρωτοβουλία της Υπουργού Πολιτισμού να προχωρήσει, με σταθερά βήματα, στην υλοποίηση του νέου Θεατρικού Μουσείου. Στη διάρκεια της θητείας μας, παρά τις δύσκολες μνημονιακές συνθήκες, είχαμε δώσει έμφαση και προβεί σε καθοριστικές προκαταρκτικές ενέργειες για τον σκοπό αυτό. Εξασφαλίσαμε με την αρωγή της αείμνηστης Μαρίνας Λαμπράκη-Πλάκα την παραχώρηση του διατηρητέου οικήματος (κληροδότημα Αλεξάνδρου Σούτσου) επί της οδού Σταδίου 47.

Έγινε απολύμανση, καθαρισμός και φύλαξη του υπάρχοντος μουσείου στην Ακαδημία. Μεταφέρθηκε με ασφάλεια η σπάνια βιβλιοθήκη και καλύφθηκε ένα σοβαρό μέρος των χρεών του μουσείου στο δημόσιο, τα οποία απειλούσαν προσωπικά τον κ. Γεωργουσόπουλο και τον κ. Γ. Μιχαλακόπουλο, πρόεδρο και αντιπρόεδρο του μουσείου. Με την πρωτοβουλία της Υπουργού Λίνας Μενδώνη, πιστεύουμε ότι με την εξαγορά στην οποία προχώρησε το Υπουργείο Πολιτισμού και την ένταξη και του αρχείου των “Δεσμών” στο νέο Θεατρικό Μουσείο -μετά την αντίστοιχη εξαγορά της συλλογής του Θεατρικού Μουσείου που είχε προηγηθεί, το 2021-, θα δώσουν μια νέα δυναμική στο μουσείο για το ελληνικό θέατρο. Χαιρετίζουμε και ευχαριστούμε την πρωτοβουλία αυτή της Υπουργού Πολιτισμού Λίνας Μενδώνη και ευελπιστούμε ότι θα αποτελέσει την αφετηρία ενός κέντρου έρευνας και μελέτης για το αρχαίο ελληνικό δράμα, μια πολύτιμη προσφορά προς τους ανθρώπους του θεάτρου, τους επιστήμονες ερευνητές και εθνική παρακαταθήκη για τους νέους».

Το υλικό που περιέρχεται στη συλλογή του Θεατρικού Μουσείου περιλαμβάνει:

- Κοστούμια από παραστάσεις που ανέβασε ο εν λόγω φορέας με τα προσώπιά τους, δημιουργίες του Θάνου Βόβολη, αναγνωρισμένου σκηνογράφου-ενδυματολόγου
- Πλούσιο φωτογραφικό αρχείο από παραστάσεις του φορέα αλλά και τα θεατρικά δρώμενα της περιόδου δράσης του
- Οπτικοακουστικό υλικό με βιντεοσκοπημένες παραστάσεις, αποσπάσματα συνεντεύξεων σημαντικών προσωπικοτήτων του χώρου (π.χ. Κουν, Ροντήρης), μαγνητοφωνήσεις διεθνών συναντήσεων, βιντεοσκοπήσεις σεμιναρίων και ημερίδων κ.α.
- Δημοσιεύματα και κριτικογραφία
- Αφίσες διαφόρων παραστάσεων
- Το υλικό βάσης δεδομένων που είχε σε λειτουργία ο φορέας.

Η ένταξη της συλλογής των «Δεσμών» στο Θεατρικό Μουσείο ανοίγει νέες προοπτικές για την επιστημονική έρευνα, την εκπαίδευση, τη διοργάνωση θεματικών εκθέσεων και την ψηφιακή ανάδειξη του υλικού, καθιστώντας το προσβάσιμο τόσο στην επιστημονική κοινότητα όσο και στο κοινό.

6-12-1968
69

ATAHEMYONAS
PRELUDIO

(2/3)

Handwritten musical notation on a five-line staff, including notes, rests, and dynamic markings such as *Andante* and *Andante*. The notation is written in black ink on a piece of paper with horizontal lines. A yellow sticky note is attached to the right side of the page, containing the handwritten text "Piano" and "1945".

Πρωτότυπη μουσική για την παράσταση «Αγαμέμνων»